

indskrænket Valgret for Kvinder. Sammen med en Minoritet i Kvindestemmeretsforeningen stiftede hun „Lands-Kvindestemmeretsforeningen“, der optog fuld Ligestilling paa sit Program. Gina Krog havde altsaa først sine Tropper endnu en Skanse frem, og det skyldes i høj Grad hendes Arbejde her, at norske Kvinder saa hurtigt kunde slette Valgretskravene paa deres Program.

Som Journalist havde hun stadig i Aarenes Løb været ivrig paa Færde overalt. I 1887 stod hendes Navn som Redaktør paa det af Norsk Kvindesagsforening den Gang stiftede Blad „Nylænde“, og stod der gennem alle disse Aar, og staaer endnu paa det sidste Nummer af „Nylænde“, som kom os i Hænde lige inden hun døde. I 1893, da Bladet havde vanskelige økonomiske Forhold, og Foreningen ikke evnede at føre det videre, overtog Gina Krog det for egen Regning og Risiko. Hun løstes naturligvis derved fra visse Foreningshensyn, som maaske virkede hæmmende paa hende, men ingen kan dog være blind for, at hun samtidig paatog sig et Arbejde, som maaske kun den, der af Erfaring ved, hvad det vil sige at redigere et Kvindesagsblad, helt kan værdsætte.

I alt det, Gina Krog udrettede, lyser Dannelsen af *Norske Kvinders Nationalraad* som hendes „Manddoms“ værk.

Paa det nordiske Kvindesagsmøde i Kristiania i Juli 1902 holdt hun et Foredrag om Stiftelsen af et Norske Kvinders Nationalraad i Lighed med dem, der allerede fandtes rundt om i mange Lande (stiftedes i Danmark 1899). Gina Krog var ved det internationale Kvinderaads Kongres i London 1899 bleven valgt til Æresviceformand og kom nu til sine Landsmænd med Opfordring til at organisere sig saaledes, at Norge kunde træde ind i det internationale Raad.

Der foreligger fra dette nordiske Kvindesagsmøde interessante Udtalelser af hende. Betegnende for den Betydning, hun lagde i Kvinders Arbejde og Sammenhold er det saaledes, naar hun let ironisk bebrejder Mændene, at de aldrig har tænkt paa, at Kvinderne kunde være med til at rette paa „de falske Forestillinger i Udlandet om Norge og norske Forhold“.

„Aa nej,“ fortsætter hun, „det har man nok ikke. Heller drar man vel paa smilet, naar jeg taler om natio-

nerne og deres ret i denne forbindelse, som om kvindernes forbund var en saadan „haupt und staats-affære“ for den civiliserede verden. Ja, norske patentpolitikere de nøier sig vel ikke med at smile, de skoggerler da vist, naar jeg taler om Norges politik i denne forbindelse. Men le ikke for tidlig. Vi kvinder, som er her tilstede, oplever vel ikke at le sidst og bedst. Men hvem ved om ikke et aarhundred kommer, som afsluttes med en hjertelig kvindelatter. Det aarhundred, som vi nu er gaaet ud af og er blit kaldt kvindernes, det vilde sluttet med kvindegraad, var det ikke for det, at kvinder har lært at graad ikke hjælper — de har lært handling.“

Hendes internationale Vidsyn kommer til Orde i følgende Udtalelse, der passer saa godt til Øjeblikket:

„Og det ved vi — for en liden nation gjælder det at sætte de aandelige maal høit, ja at det i grunden er det, som gir os ret til at eksistere som nation blandt nationerne. Men hvorledes skal vi naa højt uden at faa rig aandelig næring, aabne veie udad, følge vor stammes trang, drage paa aandelig vikingtog, slutte venskab og fobroderskab, modta og gi, gi og modta. Er det ikke de forskjellige nationaliteter, som gjør verden rig paa indhold, paa farver og former, og er det ikke det universielle som uafsladelig beaander det nationale?“

Det er et godt tegn for det aarhundred vi er begyndt paa, at kvinderne samler sig som de gjør. De ser tilbage over det som svandt, de ved hvor høit det har raabt paa frihed og retfærdighed, og hvor frihed og ret har lidt ilde. Da sætter de frihed og ret paa sin fane, sammen med ansvar, forbund, menneskelighed. De føler med en høiere sans at det blir aarhundredets feltraab. Det 19. aarhundred har git de materielle betingelser, har skabt kommunikationerne, har ved sine opfindelser jevnet veien. Nu er det det aandelige og moralske fællesskab det gjælder. Men læg mærke til det, naar kvinderne grunder sit *Internationale*, saa er det ikke til omstyrtning, ikke til udslettelse og nivelering. Det er paa menneskeligt arbejde og fremskridt, paa menneskekjærlighed.“

Intet Under, at Ord som disse maatte sætte Tanker og Kræfter i Bevægelse; Norske Kvinders Nationalraad stiftedes og har siden været et

af de kraftigste Led i den Verdenskæde, der hedder „*Det internationale Kvinderaad*“, — en Kæde, der — ligesom „*Den internationale Kvindevalgrets-Alliance*“ har modstaaet selv — Krigens Tryk.

I intet andet Land i Europa har Kvinderne saa fuldstændig Ligestilling som i Norge. Det blev Gina Krog forundt at opleve dette. — Den sidste Skranke, hun saa falde, var, da man lige før hendes Død gav norske Kvinder Adgang til at blive Medlemmer af Statsraadet.

Gina Krog var genial. Den Plads, der staaer tom efter hende, vil i flere Henseender blive vanskelig, maaske umulig at udfylde, men klart og tydeligt har hun slaaet Tonen an for dem, der kommer efter hende: Valgretten kun Midlet, — Lang Vej til Maalet! Derfor Samling! Enighed udadtil, størst mulig Rørefrihed indadtil!

Døden fandt hende paa sin Post, — lidt træt, — Verdenskrigen havde lagt sit Tryk ogsaa paa hende; i de senere Aar var hun betydelig ældet, men dog paa Vagt. Statelig og rank præsiderede hun endnu saa sent som i Dec. 1915 ved et Møde i Kristiania i de bevægede „Ford-Dage“, da Norske Kvinders Nationalraad havde indbudt de kvindelige Medlemmer af Ekspeditionen, som ogsaa stod international Kvindesag nær.

Hendes Haand griber ikke oftere Pennen til Forsvar for de Spørgsmaal, hun havde viet sit Liv. Aldrig mere skal vi se hende paa en Talerstol, møde hendes rolige, klartluende Blik, høre hendes fuldtoneende norske Sprog. — *Gina Krog er død*, — men hendes Eftermæle vil til sene Tider leve ikke alene i det Fædreland, hun beredvilligt ofrede sine rige Evner, ikke alene i de skandinaviske Lande, hvor hun gennem Foredragsrejser og Besøg havde skabt sig en stor Vennekreds, men ogsaa ude i den store Verden, hvor Kvindernes Forbund er ved at blive netop en „haupt und staats-affære“, vil Mindet om denne Høvdingeskikkelse melde sig, naar Tankerne leder efter noget smukt at fæstne sig ved.

